

משמחי לב

פרשת בא - שובבי"ם גליון 8

כדי שלא יבולע לו . כאשר שמע זאת בנו של הרבי מצאנו, הק' רבי ברוך מגורליץ הגיב בחריפות כדרכו: אמנם אין מצוה לקבור רשעים שכבר מתו כמו שהיה במצרים, אולם מצוה לקבורם חיים..

"שלח עמי ויעבדוני". (י, ג)

כאשר נדקדק בפסוקי הפרשה נמצא שינויים שבין האמירות של משה רבינו ועבדי פרעה ופרעה עצמו כאן, שמשה אמר שלח את עמי, ועבדי פרעה אמרו שלח את האנשים, ופרעה אמר לכו נא הגברים וההסבר לכך אמר הרה"ק השר-שלום מבעלזא כי עבדי פרעה אמרו 'שלח את האנשים' ומיעוט אנשים שנים, והרמז כי ב' פעמים אני"ש בגי' שבי"ת, כי אמרו רק שומרי שבת לבד ילכו ויעבדו את ה', אבל לא כל העם, ופרעה אמר: לכו נא הגברים ומיעוט גברים שנים ב' פעמים גב"ר בגי' קדו"ש, כי פרעה ברשעותו לא רצה שכל שומרי שבת ילכו אלא הקדושים שבהם, אבל משה ואהרן אמרו: שלח עמי ויעבדוני, ויעמי' הוא מלשון עוממין ע"ד שמצינו (פסחים כז.) גחלים עוממות, והיינו שגם אנשים ריקנים מן המצות והם רק כגחלים עוממות בקדושה, גם כן ילכו אתנו לעבוד את ה', ואמר 'בנעורינו ובזקננו נלך וגוי' כי חג ה' לנו' וכלנו צריכים לעבוד את ה'. גם על מה שכתוב שלא מועיל תשובה.

"עד מתי מאנת לענת מפני". (י, ג)

בתרגום אונקלוס מתרגם: "לאתכנעא מן קדמי. הרה"ק ר' יחיאל מאלכסנדר זצוק"ל דיבר בקדשו וביאר את הענין שעל העבירות החמורים ר"ל, אין מספיקין בידו לעשות תשובה, והנה גם ענין החטא הידוע שכתוב בזוה"ק (עי' ח"א ס"ב) שאין לו תשובה, פירושו הוא שניטל ממנו העזר העליון לתשובה. אכן אעפ"כ אם מתבונן האדם איך ומה הושפל והורד מצבו עד שניטל ממנו העזר העליון, ועד כמה הוא מרוחק ומגושם, ממילא כשמרגיש בשפלות ערכו ושאינו לו עצה ומנוס ומפלט ונעשה באמת נכנע ושפל ומקרע לבו לקרעים, אזי בכח העניויות ושבריות הלב הקב"ה חותר לו חתירה מתחת כסא כבודו ומרחם עליו ופותח לו פתח לתשובה. כמו שמצינו במנשה (ויק"ר פ' אמור).

"ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה" (י, א)

בזמנו של הצדיק רבי יצחק מווארקא נגזרה גזירה מאת הממשלה לשרוף את כל ספרי ה"שילחן ערוך", בתואנה כי לממשלה חוקים משלה ועל פיהם מנהלים כל סדרי המדינה, ואילו היהודים מנהלים את אורח חיים על פי ה"שילחן ערוך", לכן של ספר זה להישרף. . קרא רבי יצחק לאחד מחסידיו, שהיה בעל קשרים מסועפים עם ראשי השלטון, ובקש ממנו כי ילך ויפעל אצל שרי הממשלה לביטול רוע הגזירה. כל אשר מצווה עלי הרבי אעשה! – אמר החסיד - אולם חושש אני מאד לחיי, כי ידוע לכל שהשר העומד מאחורי גזירה זו הוא שר המשפטים המוכר כשונא ישראל מובהק, ואם אבוא אליו בבקשה מעין זו יכול הדבר לעלות לי בחיי. . אל תחוש כלל – אמר הרבי - בפרשת השבוע אנו מוצאים שהקדוש ברוך הוא אומר למשה רבינו "בא אל פרעה", ומדוע לא אמר לו "לך אל פרעה"? אין זאת תירץ הרבי – אלא שהיה משה רבנו מתיירא ללכת אל בית פרעה מחשש שמא ירע לו, לכך אמר הקדוש ברוך הוא: "בא אל פרעה" דהיינו בא עימי יחדיו, אני אהיה אתך בכל אשר תלך! עשה אותו חסיד כאשר ציוה על הרבי ובחסידי שמים בוטלה הגזירה.

"ויהי חושך על ארץ מצרים וימש חושך" (י, כא)

אמרו חז"ל, שבששת ימי מכת חושך מתו הרשעים שבישראל ונקברו בלי ידיעת המצרים, שלא יאמרו שגם ישראל לקו. פעם נודע לגה"ק רבי חיים מצאנו, על יהודי אחד שהסיג את גבול רעהו ושכר את בית המזיגה שהלה היה חוכר בקביעות, לאחר ששילם מחיר גבוה יותר ממנו. קראו רבי חיים אליו והוכיחו על מעשהו הנפשע, אך מסיג הגבול הצטדק וטען שהחוכר הקודם הוא רשע ופושע ישראל ומצוה לקבור אותו. אמר לו רבי חיים: "מי אמר לך שמצוה היא לקבור את הרשע? אם מצוה היא, מדוע נאמר על עם ישראל שהיו עירום ועריה, ורק בזכות דם פסח ודם מילה נגאלו, והלוא היתה להם את המצוה של קבורת המתים במכת חושך? מכאן, שאין קבורת הרשעים מצוה". בסיימו את תוכחתו, צוה רבי חיים להשיב את החכירה לחוכר הקודם,

ובזה נבאר הכתוב כאן אף שהכביד הקב"ה לפרעה היינו שניטל ממנו עזר העליון כנ"ל, ואעפ"כ אם היה בא לידי הכנעה אמיתית, אז היה בא ממילא לידי תשובה ולבבו יבין בגדלות הבורא ב"ה לשמוע בקול דברו, וזה הוא "עד מתי מאנת לענות" ותרגומו "לאתכנעא מן קדמי".

(ישמח ישראל)

"ויואמר משה בנערינו ובזקנינו נלך". (י, ט)

הקדמת נערים לזקנים צריכה ביאור, ונראה לפרש על פי מה ששמעתי בשם הרה"ק השר-שלום מבעלזא זצוק"ל לפרש הפסוק (מלאכי ג, כד) "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם" כי עבודת הנערים משובחת בגלל מעלת הזריזות שנמצאת בהם מטבע הילדות בעוד שעבודת הזקנים מעולה עקב עשייתם כל דבר במתינות וישוב הדעת. וזה שמבטיח להם הנביא, שבביאת משיח צדקנו ישיב ה' לב האבות על בנים ולב הבנים על אבותם, שיזכו לעבוד את ה' עם שתי מדריגות אלו זריזות עם מתינות וישוב הדעת. זאת היתה כוונת משה רבנו ע"ה באמרו "בנערינו ובזקנינו נלך" להורות על שתי הבחינות בעבודת ה', מעלת הנערים ומעלת הזקנים, והקדים מעלת הנערים – הזריזות, כי לענין הליכה נאמרו דבריו ובה תופסת הזריזות מקום בראש.

(אזור אליהו)

"בתיכם לנגוף". (יב, כג)

וי"ל הכוונה ע"פ מאחז"ל במדרש

(שמו"ר), שהמצריים הטמינו בכוריהם בבתי ישראל בשביל שינצלו, בראותם שציוה הקב"ה לישראל ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו וגו', והטעם, כי אם יראו פני המשחית [בחוף], יכרית צדיק ורשע ח"ו, כי המשחית אינו מבחין, כידוע ולזה הטמינו בבתי ישראל את בכוריהם. ואמנם הקב"ה הפיר עצת ערומים, באהבתו וחמלתו על בני ישראל עמו, שלח משחית בכל ארץ מצרים בבתי מצרים, לעשות שם נקמה בגוים להרוג בכוריהם, וציוה לישראל לטבול בדם על המשקוף, שלא יבוא המשחית לשם. ועיי' ישרור אור הקדושה והטהרה בבתיכם, שיוכל הקב"ה בעצמו ובכבודו לבוא אל בתיכם, לנגוף שם בכורי מצרים, ולהציל את עמו ישראל, והקב"ה מבחין, ופדה את עמו מביניהם, והבן, כי נראים הדברים אמיתיים בעזרת ד'.

(באר מים חיים)

"ויקוד העם וישתחו". (יב, כז)

ברש"י מבאר "ויקוד העם - על בשורת הבנים". פירוש נפלא אודות בשורת הבנים שבפסוק זה, אמר הרה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב בעל ה"בני יששכר" לאחר שהקדים להקשות: מהי הבשורה הטובה - וכי העלו בני ישראל על דעתם שלא יהיו להם ח"ו

בנים לדורות עולם? אולם מה שהוקשה להם היה הלשון "והיה" שנאמר כאן בפסוק, שכן "והיה" הוא לשון שמחה (ויקרא רבה יא, ז), ולשמחה מה זו עושה - הלא "מה העבודה הזאת לכם" היא שאלת הבן הרשע? אלא, יישב ה"בני יששכר", ביאור העניין הוא על פי מה שאמר שמואל לרב יהודה (כתובות נג.): "שינא, לא תיהוי בעבורי אחסנתא אפילו מברא בישא לברא טבא, דלא ידיעה מאי זרעא נפיק מיניה. כלומר: אל תעיד על העברת נחלה מבן אחד לבן שני, ואפילו מבן רע לבן טוב, שהרי אינך יודע איזה בנים יוולדו לאותם בנים, ואפשר שבני הבן הרע יהיו צדיקים ולהיפך והנה, במקום תשובה מקהים את שיניו של הבן הרשע ואומרים לו "אילו היה שם לא היה נגאל", אולם לכאורה הנה עובדה שהוא בתוכנו והוא רשע – הרי שנגאל! אלא על כרחך שיש בו איזה ניצוץ קדוש, ועל ידי זה עתידים לצאת ממנו צאצאים טובים! ולכן אמרה התורה "והיה" - לשון שמחה, והיינו: שמחה תהיה לך אפילו משאלת "מה העבודה הזאת", שהיא שאלתו של בן רשע, כי מכל מקום כיוון שבפועל ישנו בינינו, על כרחך שיש בו ניצוץ קדוש וייצא ממנו זרע טוב. זו הבשורה הטובה שהתבשרו ישראל כאן!.

(כמוצא שלל רב)

"כי לא חמץ כי גורשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה". (יב, לט)

הנה כידוע מאמרם רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, וכך גם בענייניו שהתנה"ק מעידה שבלא ציווי השי"ת לאכול מצה ג"כ לא היה באפשרי שיתחמץ העיסה מטעם כי גורשו וכו' ולא יכלו להתמהמה. אך מחמת שרצה הקב"ה לזכות את ישראל שהיה אז ערום ועריה, והיה רצון השי"ת שיהיה אתערותא דלתתא ע"כ זיכה להם במצוה זו שלא יאכלו חמץ שגלוי לפניו ית' שכן יהיה המציאות שממילא לא יתחמצו העיסות.

(הרה"ק אדמוה"ז מסאדיגורא ז"ע - כנסת ישראל)

"ויואפו העם את הבצק אשר הוציאו ממצרים"

עוגות מצות כי לא חמץ כי גורשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צידה לא עשו להם". (יב, לט)

הפלא ופלא! וכי רק משום שגורשו ולא יכלו להתמהמה אכלו מצות - והלא היה להם ציווי על כך? עמד על כך הר"ן במסכת פסחים, וכתב בלשון זו: "ולא יכלו להתמהמה - שאילו יכלו להתמהמה, היו מחמיצין אותן, דפסח מצרים לא נהג אלא לילה ויום, כדאיתא בפסח שני (צו) ולמחר היו מותרין במלאכה ובחמץ, ולפיכך אילו יכלו להתמהמה - היו מחמיצין עיסותיהם לצורך מחר, שלא הוזהרו ב"בל יראה". אלא מתוך שלא היה להם פנאי אפאוהו

ז"ל דכיון דשלמה אמר "לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם" שפיר אמר "איזל ואחזי!" עד כאן לשונו. הוא הדין בעניינינו, שהפסוק עצמו אומר "אמור להם" או "ואמרת אליו" וכו' הרי זה ציווי לומר רק את התיבות שלאחר מכן, ואין בכך משום "כל פסוק דלא פסקיה משה אנו לא פסקינן" ודברי פי חכם חן!

(כמוצא שלל רב)

מעשה שהיה

האם אתם מבטיחים שמהיום והלאה לא תרעו לשום יהודי בעולם? (ליומא דהילולא של הרש"ש הקדוש י' שבט זיע"א)

סיפור זה קרא לפני כ-250 שנים. בעיר הקודש ירושלים השמש שקעה לה מזמן, ועלטה גדולה ירדה על הארץ במבואות העיר הצרים שורר שקט החנויות סגורות ובעליהן כבר מזמן שקועים חכמי הקבלה שקמו עתה משנתם בזריזות לא מאבדים אף רגע אחד משעת רצון זו ופניהם לבית מדרש "בית א-ל" ואילו לגבי הישמעאלים יתרה מזו אלה הישנים על מטותיהם, מי זה ואיזה הוא אשר יעז להפריע את שנתם, הריהוא מסכן את חייו, שאם יקצוף הישמעאלי על היהודי, מיימנע בעדו מלהכותו מכת מוות? ובנוסף לכך יתבע אותו למשפט. כזה היה אז מצבם של יהודי ירושלים. מעט קודם נקודת חצות לילה, שעה שהאפלה בתוקפה, מתעורר האדם ענק שבענקים המופרש מכל תענוגות חיי העולם הזה, איש המורס מעם אשר כל כולו שקוע בעולמות עליונים, קודש קודשים, ורק דאגה אתת מקננת בלבו, משיצא לאוויר העולם ועד יומו האחרון, מדוע משיח בן דוד לא בא? אנטח שוברת כל לב נאנח עתה רבינו הרה"ק רבי שלום שרעבי זיע"א, אוי אוי גלות השכינה אמא שלנו, השכינה בגלות, אוי אוי עוונותינו הטו אלה ופשעינו האריכו קצנו, אמא מושלכת בעפר ואין איש שם לב, אוי לי על צערו של משיח, אוי לי בכך שחרב מקדשנו ושמש היכלנו, אנטח אלו נשמעו מחדרו של רבינו בכל חצות לילה בשעה שקם ממטתו. כך חכמי הקבלה היודעים יותר מכל אדם אחר מהי השכינה הקדושה, מה ערכה ומה מצבה, ברגעים אלו קשה לתאר את גודל כאבם בהיכל הקודש "בית א-ל", בין כתלים אלו הספוגים קדושה עילאית, קדושי עליון אלו חולצים נעליהם, יושבים על הארץ לבושי שק ואפר, בוכים ומקוננים על גלות השכינה, בקול מר וכואב מתחילים את סדר תיקון חצות "על נהרות בבל" וכו' "אלוקים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך". רבינו הקדוש אין הוא רוצה לומר את תקון חצות בין כתלי בית המדרש "בית א-ל", הוא רוצה לומר את התיקון ליד בית המקדש הגדול, בכותל המערבי שריד המקדש, שמשם לא זזה השכינה מאז חורבנו של

מצה, וזכר לאותה גאולה נצטוו באכילת מצה", עד כאן לשון הר"ן. הגה"ח רבי יהודה אריה אלטר זצ"ל בנו של האדמו"ר בעל "פני מנחם" זצ"ל מגור וחתנו של הגאון רבי מנשה קליין זצ"ל מאונגוואר, בעל "משנה הלכות", כתב על כך דבר נפלא, וכלשונו: "שנלמד מזה שגם מה שמוכרח לאדם לעשות מצד המציאות ודרך הטבע, מכל מקום יכול להיחשב הדבר למצוה ולעשייה לשם שמים, וזוהי הכוונה שכיוון שגורשו ממצרים, הנה גם אם לא היו מצטווים על איסור החמץ ואכילת המצה, היו צריכים לאפות רק מצות, שהרי לא יכלו להתמהמה, אולם כיון שנצטוו על כך אמרינן דל מהכא כורח המציאות, ונקרא מעשה מצוה לכל ענייניו".

(כמוצא שלל רב)

"והיה כי ישאלך בנך מחר לאמור מה זאת ואמרת אליו בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים" (יג. יד)

האחרונים מתחבטים הרבה באיסור לומר חצי פסוק, משום הכלל "כל פסוקא דלא פסקיה משה - אנו לא פסקינן", ובכל זאת אנו מוצאים פעמים רבות שאין מקפידים על כך, וכגון בפסוק שלפנינו שהתשובה לבן התם, כפי שהובאה בהגדה מתחילה רק מ"ואמרת אליו" שהוא חציו של הפסוק? כך גם לעיל (יג, ח): "בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים", שהיא התשובה לבן הרשע, ואף שם אומרים רק את חצי הפסוק? וכמו כן בברכת הבנים הנאמרת בכל תפוצות ישראל, מברכים "ישימך אלוקים כאפרים וכמנשה", אף שהוא רק חצי הפסוק? ואמר על כך כ"ק האדמו"ר בעל ה"אמרי אמת" מגור שבכל המקומות הללו ישנו ציווי מפורש בפסוק לומר רק את התיבות הנאמרות, וכגון בברכת הבנים שבפסוק נאמר במפורש: "בך יברך ישראל לאמר ישימך אלוקים וגו'" - הרי שהפסוק עצמו מצווה לומר את התיבות שמן הציווי ולהלן. וכן גם בעניינינו, שהפסוק אומר: "והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה וגו'" - הרי כאן ציווי מפורש לומר את ה"בעבור זה". כך גם בפסוק שלפנינו: "ואמרת אליו בחוזק יד וגו'" - בכל המקומות הללו לא שייך לומר "כל פסוק דלא פסקיה משה", כי משמעות הפסוק עצמו היא לומר רק את חציו. ומביא כ"ק בעל ה"אמרי אמת" ראייה נפלאה ליסוד שחידש: בגמרא במסכת חולין (נז:) מצינו שרבי שמעון בן חלפתא הלך לאמת את מה שנאמר בפסוק על הנמלה: "אשר אין לה קצין שוטר ומושל". והקשו התוספות (שם, ב ד"ה איזיל) שהרי בגמרא בבבא בתרא (עה.) נאמר שאין לבדוק אחר דברי חכמים והבדוק אחר דבריהם הוי מלגלג, ? ויישב המהר"ם שיף באופן פלאי, וזה לשונו: "שמעתי מהר"י סג"ל

משיקעת החמה אורבים לו. אוי, רק שיעבור היהודי הזה ונחסל אותו כמתוכנן ונלך לבתינו לישון בנחת כמו בימים שעברו, חשבו הבריונים, כל אחד מהם רוצה להיות הראשון שיתקע את החרב בבטנו של יהודי זה. הרגע הגיע, הבריונים עצרו נשימתם, ועוד רגע יתנפלו עליו, ישפכו את דמו ויבתרו אותו לגזרים כפי המתוכנן. הרש"ש הקדוש מתקרב אליהם, לא מביט ימינה ולא שמאלה, כולו אחוז מחשבות עילאיות, עובר ביניהם ומגיע אל הכותל כביום אתמול, חולץ מנעליו, יושב על הרצפה ומתחיל לקנן על גלות השכינה בצעקות נוראות ובבכיות כיום אתמול. השכנים הזדעזעו מהרעש שעשה רבינו הרש"ש, והתפלאו, הרי הבריונים היו צריכים להרוג אותו, כיצד מעלו אלו בתפקידם. ישר עם בוקר רצו לחפש את הבריונים, כדי להענישם על שמעלו בתפקידם. ופתאום ראו את הבריונים עומדים בסמטה, כשידיהם מורמות למעלה, וכל אחד סכיניו בידו, והם עומדים דוממים כאבן וחיוררים כסיד, ואינם יכולים לזוז ממקומם, או להוציא מילה מפיהם. ידיעה זו התפשטה במהירות הבזק, ואנשי ירושלים מכל קצותיה, יהודים ולהבדיל ערבים התאספו לראות את המחזה המוזר הזה. רק בני משפחותיהם וקרובי רשעים אלו, התרוצצו אנה ואנה לחפש ולמצוא את איש האלוקים הנורא הזה, אשר בגללו באה אליהם כל הרעה הזאת. היכן הוא היהודי הזה, היכן נמצא אותו ונשק את כפות ידיו ורגליו, לבקש סליחתו למען ישובו הבנים לקדמותם, עתה ידענו מי האיש אשר התנכלנו לו להמיתו. רבינו הרש"ש שהגיע לאוזניו השמועה על הבריונים, יצא אל מקום האירוע, ומיד נפלו קרובי הבריונים האלו, ונישקו את רגלי רבינו הרש"ש שישלח להם, הוא ניגש לבריונים ושאל באוזניהם: "האם אתם מבטיחים שמהיום והלאה לא תרעו לשום יהודי בעולם" ולמרביית הפלא לעיני ההמונים שעמדו שם, שבה אליהם רוחם והחלו מנענעים בראשם לאות הסכמה לדבריו. נגש רבינו אל הכותל המערבי וכך התפלל: "אנא ברחמיך הרבים, עשה למענך אם לא למעננו, עשה עמי אות לטובה והראה לערלים האלו, כי אתה יחיד ושליט בעולמך, וכי שמך אדיר בכל הארץ" רבינו הניח עליהם את ידו וברך אותם לרפואה שלמה, ומיד חזרו לאיתנם. כך נתקדש שמו יתברך ושם ישראל על ידי רבי שלום שרעבי הקדוש.

הבית, כן, שם ראוי לערוך קינה גדולה היוצאת מעומק הלב. יודע רבינו שאמירת תקון חצות כפי שהוא מתוכנן לומר היא סכנת נפשות בעבורו, אוי מתי יבנה בית המקדש? ממלמל הרש"ש בהליכתו לעבר שריד בית מקדשנו, הסכנה האורבת לו שם ממנו והלאה, אין הוא ירא משום אדם, בטחונו הוא שם בהקב"ה. כך בפשטות חמק מבית מדרשו והלך יחידי לכותל, דמותו כמלאך השרת בגלימה שזורדת על פי מידותיו ברוב הדרה, חולף הוא על פני בתי הישמעאלים, הוא חולץ את נעליו, לובש שק ומתפלש בעפר, אוי, אוי לי, אוי לי, זעקות אלו שיצאו מקירות ליבו והבכיה הגדולה שבכה פילחו את חלל האויר. קולו זיעזע את קירות הבתים והיה בוקע ומרקיע שחקים, מבוהלים, מבולבלים והמומים קמו הישמעאלים ממטותיהם להשקיף מבעד החלון, ולראות מיהו האיש המשמיע את הקול האיום והנורא הזה שמפריע את שנתם. הציצו וראו פני יהודי שמעולם לא ראוהו, יושב ומשתטח על הרצפה, ראשו צמוד לקרקע שופך דמעות כמים, ומדי פעם פורצת מלבו אנחה עמוקה השוברת כל לב. לא ידעו ערלים אלו כי ניצב מול הכותל אחד מן השרפים הקדושים אשר ה' מעיד עליו, "אש אוכלת הוא". "סתום את פיך יהודי", הופנו אליו קולות הרשעים מבעד לחלונות, "ולא רע ומר יהיה סופך". רבינו הקדוש אינו כאן, כולו דבוק ושקוע בענייניו הקדושים, מרומם הוא מכל, מחשבותיו נתונות מעלה מעלה, מנותק הוא כרגע מהעולם הזה, כל תיבה וכל אות יודע רבינו לאן היא רומזת בעולמות עליונים, ושם עתה אחוזים שרעפיו ונתונות מחשבותיו. אחר שגמר את עבודתו בקודש, חזר אל היכלו בשיבת "בית אל" והדממה שבה אל רחבת הכותל. אך מנוחת הערלים הללו לא שבה אליהם, אין הם מבינים כיצד הופרעה שנתם, ובכלל, איך יכול יהודי להעיז פניו ולעשות כדבר הזה? בודאי שאין לעבור על כך בשתיקה. כך החלה תסיסה בין הגויים נגד רבינו, ותאוות נקם בערה בס ואמרו שיש לחסלו מיד. על פי גזר דין זה התארגנו השכנים מבעוד יום, ושכרו קבוצת בריונים שכירי חרב חמושים בחרבות ובסכינים חדים לעשות נקמה ברבינו. למחרת מעט קודם חצות מתעורר רבינו הרש"ש, טובל את גופו הטהור במקוה טהרה, מוסיף קדושה על קדושתו, ופניו מועדות לכותל המערבי.

קל לנחש את אשר זוממים בריונים אלו, הם כבר

שבת שלום

להקדשת והנצחות טל' 0504147090

לעילוי נשמת

הגה"ק רבי יהודה זאב ליבוביץ זיע"א בן הרה"ק רבי יחיאל צבי הי"ד
הרב ר' יעקב שטרן זצוק"ל בן ר' משה זצוק"ל נלב"ע ו' שבט תשס"ב
הרבנית מרת רחל מרים רוזנטל ע"ה בת הגה"ק רבי מרדכי אילן זצ"ל
הרבנית מרת רחל רעכל ע"ה בת ר' ישראל זצוק"ל
ת.נ.צ.ב.ה.